
 <p>TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI</p>	<p>Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu</p>	 <p>DARPHANE</p>
---	---	--



DEPOZİTO YÖNETİM SİSTEMİ

DİM MODEL TESCİL KILAVUZU

 TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI	Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu	 DARPHANE
--	---	--


Revizyon Değişiklikleri

R	Tarih	Oluşturan	Revize Eden	Onay	Değişiklikler / Notlar
0					İlk taslak

 <p>TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI</p>	<p>Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu</p>	 <p>DARPHANE</p>
---	---	--

İÇİNDEKİLER



TANIMLAR VE KISALTMALAR.....	4
1. GİRİŞ	5
2. KAPSAM.....	5
3. SORUMLULUKLAR.....	5
3.1 Darphane'nin DİM Model Tescil Kapsamında Sorumlulukları	5
3.2 Yetkilendirilmiş Kuruluşun Sorumlulukları	6
3.3 DİM Üreticisinin Sorumlulukları	6
3.4 DİM-DB Üreticisinin Sorumlulukları	6
4. BAŞVURU VE TESCİL SÜREÇLERİ.....	6
4.1 Tescil Başvurusu.....	7
4.2 DİM Bileşenleri Testi	7
4.3 DİM-DB Entegrasyon Süreci	7
4.3.1 DİM-DB Fiziksel Entegrasyonu.....	7
4.3.2 DİM-DB Yazılımsal Entegrasyonu	8
4.4 DİM TEST, KONTROL ve DEĞERLENDİRME İŞLEMLERİ	8
4.5 Tescil Başvurusunun Sonuçlandırılması	8
5. BELGELENDİRME	9
5.1 Tescil Belgesinin Düzenlenmesi, Teslimi ve Yenilenmesi	9
5.1.1 Tescil Belgesinin Düzenlenmesi	9
5.1.2 Tescil Belgesinin Teslimi	9
5.1.3 Tescil Belgesinin Yenilenmesi	9
6. DENETLEME.....	9
7. ÜCRETLENDİRME.....	9

 <p>TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI</p>	<p>Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu</p>	 <p>DARPHANE</p>
---	---	--

TANIMLAR VE KISALTMALAR

Türkiye Çevre Ajansı tarafından yayımlanan “Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul Ve Esaslar”da yer alan tanım ve kısaltmalar bu kılavuz dahilinde geçerlidir.

TANIM / KISALTMA	AÇIKLAMA
Depozito İade Makinesi (DİM)	Ajans ve/veya Ajansın yetki verdiği kurum, kuruluş veya işletme tarafından belirlenen idari, mali ve teknik hususlar çerçevesinde tescili gerçekleştirilmiş, ambalaja ait görsel ve fiziki bilgiler üreterek barkod bilgileri ve DYS logosu ile eşleştirme ve karşılaştırma yapabilen ve yaptığı tüm işlemlere ait verileri elektronik ortamda saklayabilen, paylaşabilen ve yapılan işlemi belgeleyebilen ekipmanı ifade eder.
Depozito İade Makinesi Doğrulama Birimi (DİM-DB)	Sisteme tanımlı boş ambalajların üzerindeki barkodu ve DYS İşaretinin Özel Mürekkebini kontrol eden “Optik Okuma Ünitesi” ve DBYS ile DİM İşlemci arasındaki iletişimi sağlayan “Kontrol Ünitesi”nden oluşan ara birim ve modülü ifade eder.
DİM Üreticisi	Depozito İade Makinesi'nin, üretimi, dağıtımını ve satışı gibi faaliyetlerle; kurulum, teknik servis, bakım gibi hizmetlerini sağlayan firmaları ifade eder.
Ön Yetkilendirme	DİM üreticilerinin beyan ettiği bilgi ve belgeler ışığında DİM üretim ve satış sonrası servis yeterliliğinin, Darphane tarafından belirlenen teknik, idari ve mali incelemeler sonucu tespiti ile DİM model tescil başvurusu için Darphane tarafından yetkilendirilmesini ifade eder.
Tescil	Ön Yetkilendirmeye sahip DİM üreticilerinin ürettiği DİM modellerinin, Darphane tarafından belirlenecek kriterler çerçevesinde Darphane tarafından yetkilendirilmiş kuruluş tarafından gerçekleştirilecek teknik incelemeler sonucunda Zorunlu Depozito Yönetim Sistemine uygunluğunun tespitine istinaden Darphane tarafından verilen onay işlemi ifade eder.
Yetkilendirilmiş Kuruluş	ISO 17025 standardına göre akredite edilmiş ve Darphane tarafından DİM Teknik Özellikler Kılavuzu ve Eklerinde belirlenmiş özellikleri test, kontrol ve değerlendirme hususunda yetkilendirilmiş kurum, kuruluş veya işletmeyi ifade eder.

 <p>TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI</p>	<p>Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu</p>	 <p>DARPHANE</p>
---	---	--

1. GİRİŞ

Darphane, Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi kapsamında kullanılacak olan Depozito İade Makinesi (DİM) modellerini tescilleme yetkisine sahiptir.

Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi kapsamında kullanılacak olan DİM modellerinin tescillenmesine ilişkin hususlar bu kılavuzda tariflenmiştir.

Darphane, Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi kapsamında kullanılacak olan Depozito İade Makinesi (DİM) modellerini tescilleme yetkisine sahiptir ve bu yetki kapsamında “EK-1 DİM Teknik Özellikler ve Çalışabilirlik Kontrol Listesi”nde yer alan ve DİM üreticisi üretim tesislerinde gerçekleştirilecek kontrol, test ve değerlendirmeleri Yetkilendirilmiş Kuruluş üzerinden gerçekleştirebilecektir. Tüm DİM model Tescil süreçlerinde Türkiye Çevre Ajansı sürece herhangi bir fazında dahil olabilecek, kontrol ekiplerine eşlik edebilecek veyahut bağımsız kontroller gerçekleştirebilecektir.

Darphane DİM modellerinin tescillenmesi ile ilgili belgelendirme işlemlerini bu kılavuzda belirlenen kriterler çerçevesinde gerçekleştirecektir.

2. KAPSAM

Bu kılavuz, DİM üreticilerinin sistem dahilinde DİM temin ve tedarikini yapabilmeleri için DİM modellerini tescilletmesine ilişkin kriterleri ve DİM Model Tescil sürecinde Darphane tarafından gerçekleştirilecek kontrol, test ve değerlendirme işlemlerine dair akış ile ilgili hususları kapsar.

3. SORUMLULUKLAR

Bu kılavuz Ön Yetki Belgesi almış DİM Üreticileri için hazırlanmıştır. Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esasların 20’nci maddesi gereği, Zorunlu DYS kapsamında sisteme özgü kullanılacak makine ve ekipmanların üretimi ve/veya tedariki konusunda faaliyet göstermek isteyen üreticiler ve/veya tedarikçiler bu faaliyetleri için Darphane tarafından yetkilendirilmiş olmalıdır. En az bir DİM Modelinin tescillenmesi ise DİM üreticilerinin Nihai Yetki Belgesi alabilmesi için belirlenen ön koşullardan biridir.



Ön yetki belgesi alan DİM üreticileri eğer ilk 6 ay içerisinde en az bir DİM modeli için tescil başvurusunda bulunmaz ise yeniden ön yetkilendirme başvurusu sürecine başlar.

Sadece DİM Üreticisi Yetki Belgesine sahip üreticiler Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi’nde kullanılacak olan ve Darphane tarafından tescillenmiş DİM modellerinin üretimini ve temin ile tedarikini yapabilecektir.

Darphane tarafından uygun görülen DİM modellerine “DİM Model Tescil Belgesi” verilir.

3.1 Darphane’nin DİM Model Tescil Kapsamında Sorumlulukları

- Darphane, başvuru sırasında DİM Üreticisinin portala yüklediği DİM Model Tescil Kılavuzu ve eklerinde belirlenen bilgi ve belgeleri, kılavuzda belirlenen süre zarfında inceler, kontrolünü sağlar ve eksiklik ve uygunsuzluk tespiti halinde DİM Üreticisini bilgilendirir. Uygun bulması halinde tescil başvurusunu onaylar.
- Belge bazlı kontrollerin nihayete ermesini müteakiben DİM üretici www.dbys.gov.tr linki üzerinden üretim tesisinde gerçekleştirilecek test ve kontrol işlemleri için randevu talebi oluşturur. Darphane bu randevu talebini 3 (üç) iş günü içerisinde değerlendirilerek test ve kontrol işlemleri için saha ziyareti planlamasını gerçekleştirir ve Darphane ve/veya

 <p>TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI</p>	<p>Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu</p>	 <p>DARPHANE</p>
---	---	--

Yetkilendirilmiş Kuruluş tarafından ziyaret gerçekleştirilir. Tüm tescil süreci boyunca Yetkilendirilmiş Kuruluş ile DİM üretici arasında irtibatı Darphane sağlar.

- Darphane, DİM-DB üreticisinin işbu kılavuzda belirlenen sorumlulukların kontrolü, denetlenmesi ve uygulanmasından sorumludur.

3.2 Yetkilendirilmiş Kuruluşun Sorumlulukları

- Yetkilendirilmiş Kuruluş, ISO 17025 standardına uygun olarak akredite olacaktır ve tüm test, kontrol ve değerlendirmelerin teste konu ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak gerçekleştirir.
- Yetkilendirilmiş Kuruluş test, kontrol ve değerlendirmelerin gerçekleştirileceği üretim tesisinin iş sağlığı ve güvenliği şartlarına riayet eder.
- Yetkilendirilmiş Kuruluş test, kontrol ve değerlendirme süreç ve sonuçlarına dair DİM üreticisinin gizlilik esaslarını dikkate alarak sadece Darphane’yi bilgilendirir.
- Yetkilendirilmiş Kuruluşun gerek saha ziyareti zaman planlamasında gerek ise test, kontrol ve değerlendirme süreçlerinde ortaya çıkacak aksaklıklarda tek muhatabı Darphane’dir.

3.3 DİM Üreticisinin Sorumlulukları



- DİM Üreticisi kontrol, test ve değerlendirme süreçleri için gerçekleştirilecek saha ziyareti öncesi işleme konu makinelerinin sorunsuz çalışmasını sağlayacak zemin, çevre, elektrik ve internet altyapısını hazırlamakla sorumludur. Bu şartlardan kaynaklı ortaya çıkabilecek aksaklıklardan doğacak tüm zararlardan DİM Üreticisi sorumludur.
- DİM Üreticisi asgari 10 (on) yıl yedek parça bulundurma ve sağlamakla sorumludur.
- DİM Üreticisi azami 1 gün içerisinde sorunun nihai tespiti, azami 2 gün içerisinde arıza giderimini sağlayacak satış sonrası servis hizmeti sunmakla sorumludur.
- DİM Üretici teknik ekibi, üretim tesisinde gerçekleştirilecek test, kontrol ve devreye işlemlerinde Darphane tarafından Yetkilendirilmiş Kuruluş ekibi ile çözüm odaklı bir iş birliği sunar.

3.4 DİM-DB Üreticisinin Sorumlulukları

- DİM-DB Üreticisi asgari 10 (on) yıl yedek parça bulundurma ve sağlamakla sorumludur.
- DİM-DB Üreticisi azami gün içerisinde sorunun nihai tespiti, azami 2 gün içerisinde arıza giderimini sağlayacak satış sonrası servis hizmeti sunmakla sorumludur.
- DİM-DB Üreticisi, model tescilinde gerçekleştirilecek test, kontrol ve devreye alma işlemlerinde DİM-DB’den kaynaklı olduğu saptanan aksaklıklardan doğan zararlardan sorumludur.
- DBYS platformu entegrasyonundan kaynaklı olduğu saptanan aksaklıklardan doğan zararlardan sorumludur.

4. BAŞVURU VE TESCİL SÜREÇLERİ

DİM model başvuru ve tescil süreçleri “EK-2 DİM Model Tescil Süreçleri İş Akışı”nda yer almaktadır.

 <p>TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI</p>	<p>Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu</p>	 <p>DARPHANE</p>
---	---	--

4.1 Tescil Başvurusu

DİM modelleri için tescil belgesi almak isteyen DİM Üreticileri, direkt www.dbys.gov.tr'de "DİM Model Tescil Modülü" üzerinden başvuru işlemi yapacaklardır.

Başvuru sırasında DİM Üreticisi aşağıdaki bilgi ve belgeleri portala yükleyecek olup, dijital bilgi ve belgelerin Darphane tarafından uygun bulunması halinde ilgili tüm belgelerin asıllarını fiziksel olarak Darphane Cevizli Yerleşkesi'ne iletacaktır.

Her bir DİM üreticisinden tescil başvurusu esnasında istenecek belgeler aşağıda yer almaktadır:

- "DİM Teknik Özellikler Kılavuzu ve Eklerinde yer alan DİM'i oluşturan bileşenlere dair teknik özellikleri için bilgi ve belgeler,
- Asgari 10 (on) yıl yedek parça bulundurma ve sağlama taahhütnamesi,
- Azami 1 gün içerisinde sorunun nihai tespiti, azami 2 gün içerisinde arıza giderimini sağlayacak satış sonrası servis hizmeti sunma taahhütnamesi.

Tescil başvurusu tarihinden itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde Darphane tarafından belge bazlı kontroller tamamlanır ve değerlendirmenin tamamlanmasını takip eden 5 (beş) iş günü içerisinde DİM üreticisi portal üzerinden başvuru sonucuna dair bilgilendirilir.

4.2 DİM Bileşenleri Testi

"Ek-1 DİM Teknik Özellikler ve Çalışabilirlik Kontrol Listesi"nde belirtilen işlemlere dair Yetkilendirilmiş Kuruluş tarafından gerçekleştirilen testlere dair raporların dijital halleri Yetkilendirilmiş Kuruluş tarafından Darphane'ye www.dbys.gov.tr üzerinden, ıslak imzalı asıl nüshaları ise Darphane Cevizli Yerleşkesi'ne teslim edilir.



4.3 DİM-DB Entegrasyon Süreci

DİM Üreticisi, model tescili işlemine tabi olabilmek için tescile konu makinesini halka okuyucu ve kontrol ünitesinden oluşan DİM-DB ile gerek fiziksel gerek ise yazılımsal olarak tam entegre hale getirir.

Belge bazlı kontrollerin nihayete ermesini müteakiben DİM üreticisi olarak www.dbys.gov.tr'de "DİM Model Tescil Modülü" üzerinden üretim tesisinde gerçekleştirilecek test ve kontrol işlemleri için randevu talebi oluşturur. Bu randevu talebi 3 (üç) iş günü içerisinde değerlendirilerek test ve kontrol işlemleri tarihi onaylanır.

4.3.1 DİM-DB Fiziksel Entegrasyonu

- Model Tescil başvurusu Darphane tarafından uygun bulunan DİM Üreticisi ile halka okuyucu ve kontrol ünitesinin fiziksel tasarım bilgilerini içeren, elektronik ortamda montaj çalışmalarını gerçekleştirebileceği formatta/formatlarda bilgisayar destekli üç boyutlu teknik çizim dosyası/dosyaları Darphane tarafından portal üzerinden paylaşılır.
- DİM üreticisi bilgisayar destekli üç boyutlu teknik çizim dosyasıyla/dosyalarıyla tescile konu makinesinin elektronik ortamda montaj çalışmasını tamamladığını gösteren patlatılmış görünüm animasyonunu da içerecek şekilde paylaşmak suretiyle Darphane'ye portal üzerinden arz eder. Darphane'nin uygun bulması halinde, Darphane'den işlevsiz olan sadece fiziksel montaj için kullanılacak halka okuyucuyu ve kontrol ünitesini temin eder.

 <p>TÜÇA TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI</p>	<p>Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu</p>	 <p>DARPHANE</p>
---	---	--

- İşlevsiz halka okuyucu ve kontrol ünitesini tescile konu makinesine monte eden DİM Üreticisi, işlemi tamamladığını görsel ve video kaydı ile Darphane'ye sunar. Darphane'nin uygun bulması halinde, Darphane'den işlevli olan yazılımsal entegrasyon için kullanılacak halka okuyucuyu ve kontrol ünitesini ücrete mukabil temin eder.

4.3.2 DİM-DB Yazılımsal Entegrasyonu

- DİM-DB işlevli halka okuyucu ve kontrol ünitesinin montajını ve süreç dahilinde Darphane tarafından DİM üreticisine özel olarak belirlenecek talimat ve prosedürlere uygun şekilde makine ve DİM-DB bileşenleri arasında kablo bağlantılarını gerçekleştirir.
- DİM üreticisi yazılım ekibi Darphane tarafından yayınlanacak talimat ve prosedürlere uygun şekilde entegrasyona uygun yazılımsal altyapıyı sağlar, Darphane tarafından gerçekleştirilecek uzaktan test çalışmalarına karşılıklı planlanan zamanlama dahilinde destek sunar.

4.4 DİM TEST, KONTROL ve DEĞERLENDİRME İŞLEMLERİ

- DİM-DB entegrasyonu tamamlanmasına istinaden test ve muayene başvurusu yapılır.
- Darphane tarafından Yetkilendirilmiş Kuruluş DİM üreticisi üretim alanına intikal eder ve sahada "EK-1 DİM Teknik Özellikler ve Çalışabilirlik Kontrol Listesi"nde belirtilen donanımsal testler, entegrasyon testleri ve nihai operasyonel test ve kontrol işlemleri dahil olmak üzere tüm test ve kontrol işlemlerini gerçekleştirir.
- DİM Üreticisi, tescile konu makineyi test, kontrol ve değerlendirme süreci boyunca üretim tesisinde tam entegre ve veri alışverişini kesintisiz sağlayacak şekilde çalışır vaziyette sunmakla yükümlüdür. Test, kontrol ve değerlendirme sürecinde DİM Üreticisinden kaynaklı oluşacak herhangi bir aksaklıktan kaynaklı ve test, kontrol ve değerlendirme sürecinin planlanan ziyaret sürecinde tamamlanmasını engelleyecek her türlü kayıptan DİM Üreticisi sorumludur.
- DİM Üreticisi teknik ekibi, test, kontrol ve değerlendirme işlemlerinde Yetkilendirilmiş Kuruluş ekibine tüm desteği sağlar. Anlık iyileştirme taleplerine riayet eder ve makine üzerinde çalışmaları gerçekleştirir.



4.5 Tescil Başvurusunun Sonuçlandırılması

Yetkilendirilmiş Kuruluş tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmeye istinaden hazırlanan "Uygun" veya "Uygun Değil" sonuçlu değerlendirme raporu test ve kontrol işlemlerini takip eden 5 (beş) iş günü içerisinde Yetkilendirilmiş Kuruluş tarafından Darphane'ye iletilir.

Darphane kendisine iletilen değerlendirme raporunun sonucuna göre DİM Üreticisinin tescil başvurusunu "ONAYLI" veya "RET" olarak nihayetlendirir.

Tescil başvurusu "ONAYLI" olarak nihayetlendirilen DİM Üreticileri belgelendirme sürecine geçer.

Tescil Başvurusu "RET" olarak sonuçlandırılmış olan DİM üreticisi tescil başvuru sürecini yeniden başlatarak tekrar test ve muayene başvurusunda bulunabilir. Test ve muayene başvuru ücreti her bir model başvurusu ve ret halinde yeniden başvuru gerçekleştirilmesi için ayrı ayrı ödenir. Reddedilen başvuruya konu ödenmiş ücretler DİM Üreticisine iade edilmez.

	Depozito Yönetim Sistemi DİM Model Tescil Kılavuzu	
---	---	---

5. BELGELENDİRME

Bu madde onaylanmış DİM modellerinin tescil belgesi ile ilgili süreç ve kriterleri içerir.

5.1 Tescil Belgesinin Düzenlenmesi, Teslimi ve Yenilenmesi

5.1.1 Tescil Belgesinin Düzenlenmesi

- Tescil Belgesi Darphane tarafından düzenlenir.
- En az bir modeli için tescil belgesine sahip firma azami 1 yıl içerisinde DİM Üreticisi yetki belgesi başvuru yapmadığı takdirde tescil belgesi geçerliliğini kaybeder.
- Her bir DİM modeli için tescil belgesi tescile konu değerlendirme raporu içeriğinde değişiklik gerektirmediği sürece geçerliliğini korur.

5.1.2 Tescil Belgesinin Teslimi

DİM modeli tescile hak kazanan DİM üreticilerine portal üzerinden “Dijital Tescil Belgesi” sunulur.

DİM üreticisi bu tescil belge kodu ile DİM Üreticisi Yetkilendirme başvurularını gerçekleştirir.

Yetkilendirilmiş DİM üreticisinin tescilli DİM modelleri, talepleri halinde Darphane tarafından “DYS DİM Kataloğuna eklenir ve sistem kapsamında kullanılabilir hale gelir.

5.1.3 Tescil Belgesinin Yenilenmesi

Tescilli DİM modellerinde tespit edilen uygunsuzluklar hakkında yapılacak değerlendirmeler sonucunda Darphane, Yetkilendirilmiş DİM Üreticisinin söz konusu DİM modeli için tescil belgesinin devamına, iptaline veya eksiklerin giderilmesine yönelik karar alır.

6. DENETLEME

TÜÇA, Darphane ve/veya Yetkilendirdiği Denetim Firması, DİM Üreticilerini planlı ve plansız olarak ziyaret edebilir, belge kapsamında olan süreç ve işlemleri izleyebilir, denetim ve izleme raporu düzenleyebilir. Denetim ve izleme raporu neticesinde tespit edilen uygunsuzluklar hakkında yapılacak değerlendirmeler sonucunda Darphane, DİM Üreticisinin her bir DİM modeli için tescil belgesinin devamına, iptaline veya eksikliklerin giderilmesine yönelik kararlar alabilir.

7. ÜCRETLENDİRME

Yetkilendirme süreçlerine dair tüm ücretler Darphane tarafından DBYS portalı üzerinden açıklanacaktır.